

Temeljna znanja in veščine, ki naj bodo vodilo pri pridobivanju informacij o doseženem znanju in veščinah ter pri načrtovanju nadaljnega učenja (2020/2021)

PRVI RAZRED:

¹Temeljni nameni poučevanja in učenja v posameznem razredu/predmetu in usmeritve za **pridobivanje informacij o doseženem znanju in veščinah**

SLOVENŠČINA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje **predznanja na področju predopismenjevalnih zmožnosti in zmožnosti branja in pisanja**, saj je temeljni cilj slovenščine v prvem razredu pripraviti podlago za sistematično učenje branja in pisanja. Prav tako učitelj ugotavlja, kako imajo učenci razvito **zmožnost poslušanja** (književnega) besedila in **govorjenja** v različnih situacijah ter zmožnost poustvarjanja besedil.

MATEMATIKA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje obvladovanja: **orientacije** (na sebi, v prostoru in na ravnini), prepoznavanje geometrijskih teles, likov in črt v življenjskih situacijah; **številskih predstav** (prešteti število elementov, jih primerjati in količino zapisati), **štetje in urejanje** števil v množici naravnih števil do 20 (zaporedje, vzorec), **seštevanje in odštevanje** v množici naravnih števil do 10 in s preštevanjem konkretnega materiala v množici naravnih števil do 20. Pri vsem tem ugotavlja pravilnost **poimenovanja** z vsakdanjimi besedami ali strokovnimi izrazi.

TUJI JEZIK:

Učitelj se usmeri v razvoj dveh sporazumevalnih zmožnosti: **poslušanje** (*razvijanje* zvočne občutljivosti za tuji jezik in slušno razločevanje ter fonološko in glasovno *ozaveščanje*) in **slušno razumevanje** (razumevanje pogosto rabljenega besedišča, zelo kratkega in preprostega razrednega jezika, navodil z osnovno socialno interakcijo, kratkih in preprostih poznanih besedil ob podpori slik, gibov ipd.) ter **govorno sporočanje in sporazumevanje** (preizkušanje in razvijanje zmožnosti izgovorjave, intonacije in ritma tujega jezika, manipuliranje z zlogi in glasovi, tvorjenje rim, poimenovanje sveta okrog sebe, lastnosti in razmerij, kratko besedno odzivanje na vprašanja, pozdrave in vljudnostne fraze, izražanje preprostih trditev, reproduciranje kratkih in preprostih besedil).

ŠPORT:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje gibalne učinkovitosti na področju **naravnih oblik gibanja, gimnastične abecede** (poznati osnovne gimnastične vaje in jih izvajati s pomočjo učitelja, poznati različna osnovna elementarna gibanja na tleh in na različnih orodjih), **atletske abecede** (hoditi in teči vsaj nekaj minut neprekinjeno iz visokega starta, skakati na različne načine, metati različne rekvizite v daljino in cilj), **iger z žogo** (rokovati z različnimi žogami na različne načine, **plesnih iger** (se gibati ob glasbeni spremljavi), **pohodništva** (hoditi vsaj eno uro z večkratnimi postanki, poznati osnovno pohodniško opremo in se glede varnosti ravnati po navodilih učitelja). Pri vsem tem pa ugotavljati poznavanje **pravil in varnosti ter uporabo pojmov povezanih z gibanje**.

LIKOVNA UMETNOST

Učitelj se usmeri v ugotavljanje razvitosti znanj in spretnosti na štirih področjih: **reševanje likovnega problema, izvedbo likovnega motiva, izvedbo likovne tehnike in splošna znanja** na likovnih področjih risanja, slikanja, grafike, kiparstva in arhitekture. Učitelj spremlja razvitost zmožnosti **sistematičnega opazovanja likovnih elementov, vnašanje podrobnosti** v likovni izdelek z ustrezno izvedeno likovno tehniko v ustreznem likovnem motivu in ustvarjalnost - izrazno zmožnost posameznega učenca. Prav tako se ugotavlja poznavanje in uporabo temeljnih likovnih pojmov pri opisovanju likovnih del točka, črta, risba, risanje, ploskev, barva, mešanje barv, slika, odtis, gnetenje, stiskanje, valjanje, kip, kipar, prostor zunaj in znotraj.

¹ Opredeljena znanja in veščine niso cilji in standardi znanja učnih načrtov, pač pa opredeljeni temeljni nameni učenja predmeta v posameznem razredu. Gre za povzetek znanj in veščin, ki jih učenec potrebuje za nemoteno nadgrajevanja znanja v naslednjih razredih. Standardi znanja so v 1. VIO opredeljeni za konec vzgojno izobraževalnega obdobja, zato je treba k pridobivanju povratnih informacij o znanju in veščinah pristopati razvojni in z namenom spremljanja napredka.

SPOZNAVANJE OKOLJA

Učitelj se usmeri v ugotavljanje znanja in veščin na področju obvladovanja **spoznavnih postopkov** (opazovanje, razvrščanje, prirejanje, urejanje, ravnanje s podatki, sklepanje). Le to ugotavlja preko **tematskih sklopov in pojmov** (čas – opazovati in opisovati sprememb v naravi; prostor – orientirati se v prostoru, jaz – predstaviti se in opisovati različne socialne situacije; skupnosti – opisovati sorodstvene povezave, praznike in poznati podatke o šoli; odnosi – poznati pomen pravil, snovi – poimenovanje, ločevanje in opisovanje snovi, natančna izdelava izdelka; pojavi – izdelava vremenskega koledarja in opisovanje, primerjanje vremenskih stanj v letnih časih; živa bitja – opazovanja, opisovanje in razlikovanje živih bitij in pogojev za življenje; človek – razumevanje zdravega življenja; promet – razumevanje pravil obnašanja v prometu, vidnosti in opisovanje osnovnih prometnih znakov; okoljska vzgoja - opazovanje in pojasnjevanje lastnih vplivov na okolje, ločevanje odpadkov in opisovanje naravnega in grajenega okolja.

GLASBENA UMETNOST

Učitelj se usmeri v ugotavljanje predznanja na področju **izvajanja** (petja pesmi, sledenja slikovnemu zapisu, enakomernemu izrekanju besedila pesmi, igranju na glasbila), **poslušanja** (zbrano poslušanje in prepoznavanje zvokov te povezovanje glasbe z gibanjem) in **ustvarjanju in dopolnjevanju glasbenih vsebin** (pevske, gibalne, instrumentalne) ter izražanju glasbe skozi gibanje, likovno in besedno izražanje. Ob dejavnostih ugotavlja tudi poznavanje glasbenih pojmov.

2. RAZRED

²Temeljni nameni poučevanja in učenja v posameznem razredu/predmetu in usmeritve za **pridobivanje informacij o doseženem znanju in veščinah**

SLOVENŠČINA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje predznanja **zmožnosti branja in pisanja** (ustrezna tehnika glasnega in tihega branja ter razumevanje prebranega, prepoznavanje teme, osebe, prostora in časa v književnem besedilu, pisanje malih in velikih tiskanih/pisanih črk in krajših smiselnih ter pravopisno pravilnih besedil, poustvarjanje besedil). Prav tako učitelj ugotavlja, kako imajo učenci razvito **zmožnost poslušanja** in povzemanja podatkov po poslušanju ter **govorjenja** pri vključevanju v različne pogovore in smiselnem, zaokroženem govornem nastopanju.

MATEMATIKA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje obvladovanja: **orientacije** (oblikovanje navodil za premikanje po prostoru, na ravnini), opisovanje in risanje geometrijskih oblik teles, likov in črt; **merjenja** dolžine, mase in prostornine in zapis meritev; **številskih predstav** (predstaviti števila do 100 na številski osi in v stotičnem kvadratu ter z desetiški enotami), **štetja, urejanja in nadaljevanja zaporedja** števil v množici naravnih števil do 100, **seštevanja in odštevanja** v množici naravnih števil do 100 brez prehoda in s prehodom z didaktičnimi ponazorili ter računi dopolnjevanja s seštevanjem in odštevanjem v množici naravnih števil do 20. Učitelj je pozoren tudi na **uporabo računskih operacij v reševanju besedilnih nalog**, branje podatkov v preglednicah in prikazih, razporejanje predmetov s prikazi ter uporabo matematične terminologije.

TUJI JEZIK:

Učitelj se usmeri v razvoj dveh sporazumevalnih zmožnosti in delno porajajočo se tretjo sporazumevalno zmožnost t.j. branje in bralno razumevanje, ki se ne ocenjuje: **poslušanje** (razvijanje zvočne občutljivosti za tuji jezik in slušnega razločevanja ter razčlenjevanja, fonološko in glasovno ozaveščanje) in **slušno razumevanje** (razumevanje pogosto rabljenega besedišča, razrednega jezika, navodil, osnovne socialne interakcije, ter kratkih in preprostih besedil z znano konkretno tematiko – vse z nebesedno podporo), **govorno sporočanje in sporazumevanje** (preizkušanje in razvijanje zmožnosti izgovorjave, intonacije in ritma tujega jezika, manipuliranje z zlogi in glasovi, tvorjenje rim, poimenovanje sveta okrog sebe, lastnosti in razmerij, dajanje kratkih in preprostih navodil v razrednih dejavnostih, kratko besedno odzivanje na vprašanja, pozdrave in vljudnostne fraze, izražanje preprostih trditev, reproduciranje kratkih in preprostih besedil). Učitelj tudi uzavešča o osnovnih medkulturnih podobnostih in razlikah med domačo in tujo kulturo, učence vodi so spoznanja, da je usvajanje tujega jezika dolg in kompleksen proces.

ŠPORT:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje gibalne učinkovitosti na področju **naravnih oblik gibanja, gimnastične abecede** (poznati in izvajati osnove gimnastične vaje samostojno in s pomočjo, poznati in izvajati elementarna gibanja na tleh in na različnih orodjih), **atletske abecede** (skladno teči, skakati s sonožnim in enonožnim odzivom), **iger z žogo** (metati majhne žoge z eno roko, velike izpred prsi, sodelovati v različnih igrah z žogo, poznati dve izbrani moštveni igri z žogo in razumeti pravila), plesnih iger (ritmično gibati ob glasbeni spremljavi), **pohodništva** (hoditi vsaj dve uri z daljšimi postanki ter poznati osnovno pohodniško opremo.). Pri vsem tem pa ugotavljati poznavanje **pravil in varnosti ter uporabo pojmov povezanih z gibanje**. !!! Razumeti pravila, prilagoditi na vodo v bazenu.

LIKOVNA UMETNOST

Učitelj se usmeri v ugotavljanje razvitosti znanj in spretnosti na štirih področjih: **reševanje likovnega problema, izvedbo likovnega motiva, izvedbo likovne tehnike in splošna znanja** na likovnih področjih risanja, slikanja,

² Opredeljena znanja in veščine niso cilji in standardi znanja učnih načrtov, pač pa opredeljeni temeljni nameni učenja predmeta v posameznem razredu. Gre za povzetek znanj in veščin, ki jih učenec potrebuje za nemoteno nadgrajevanja znanja v naslednjih razredih. Standardi znanja so v 1. VIO opredeljeni na konec obdobja, zato je treba k pridobivanju povratnih informacij o znanju in veščinah pristopati razvojno in z namenom spremljanja napredka.

grafike, kiparstva in arhitekture. Učitelj spremlja razvitost zmožnosti **sistematičnega opazovanja likovnih elementov, vnašanje podrobnosti** v likovni izdelek z ustrezno izvedeno likovno tehniko v ustreznem likovnem motivu in ustvarjalnost - izrazno zmožnost posameznega učenca. Prav tako se ugotavlja poznavanje in uporabo temeljnih likovnih pojmov pri opisovanju likovnih del: oblika, vrste linij, velikost oblik, podlage, pripomočki, barvna ploskev, primarne in sekundarne barve, svetlo-temno, postopek gradnje slike, linija v grafiki, ploskev v grafiki, matrica, modeliranje, stabilnost kipa, postopek gradnje kipa od celote do dela, oblika in velikost prostorov ter gradbeni materiali.

SPOZNAVANJE OKOLJA

Učitelj se usmeri v ugotavljanje znanja in veščin na področju obvladovanja **spoznavnih postopkov** (opazovanje, razvrščanje, prirejanje, urejanje, ravnanje s podatki, sklepanje). Le to ugotavlja preko **tematskih sklopov in pojmov** (čas – opisovanje časovnega poteka dogodkov in življenja v preteklosti; prostor – orientirati glede na znane objekte v domačem okolju, jaz – prepoznavanje in opisovanje čustvenih izrazov; skupnosti – opisovanje in poimenovanje praznikov; odnosi – opisovanje osnovnih pravil sporazumevanja in sodelovanja; snovi – poimenovanje, ločevanje in opisovanje snovi, natančna izdelava izdelka; pojavi – izdelava vremenskega opisovanje, primerjanje vremenskih pojavov in povezovanje s prometom; živa bitja – opazovanja, opisovanje in razlikovanje živih bitij in pogojev za življenje; človek – razumevanje zdravja in zaščite pred boleznimi, počitka, gibanja, higiene in prehrane; promet – opisovanje varne poti v šolo; okolijska vzgoja - opazovanje in pojasnjevanje vplivov ljudi na naravo.

GLASBENA UMETNOST

Učitelj se usmeri v ugotavljanje predznanja na področju **izvajanja** (petja pesmi, sledenja slikovnemu zapisu, enakomernemu izrekanju besedila pesmi, ustreznemu igranju na glasbila, upoštevanju elementov interpretacije), **poslušanja** (zbrano poslušanje in prepoznavanje zvokov te povezovanje glasbe z gibanjem) in **ustvarjanju in dopolnjevanju glasbenih vsebin** (pevske, gibalne, instrumentalne) ter izražanju glasbe skozi gibanje, likovno in besedno izražanje. Ob dejavnostih ugotavlja tudi poznavanje glasbenih pojmov.

3. RAZRED

³Temeljni nameni poučevanja in učenja v posameznem razredu/predmetu in usmeritve za pridobivanje informacij o doseženem znanju in veščinah

SLOVENŠČINA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje **zmožnosti branja** (tekoče branje vseh vrst besedil, povzemanje in obnavljanje prebranega, prepoznavanje teme, časa, prostora, motivov v književnem besedilu) in **pisanja** (pisanje razumljivih, pravopisno in slogovno ustreznih krajših besedil). Na področju poslušanja učitelj ugotavlja, kako imajo učenci razvito **zmožnost poslušanja** in povzemanja in obnavljanja slišanih besedil. Na področju **govorjenja** ugotavlja upoštevanje pravil pogovarjanja, razčlenjevanje pogovorov in govornega nastopanja (smiselno, samostojno, razumljivo, v skupinski uprizoritvi).

MATEMATIKA

Učitelj se usmeri v ugotavljanje obvladovanja: opisovanja in ločevanja **geometrijskih oblik** geometrijske oblik teles, likov in črt, prepoznavanje in risanje simetričnih oblik; **merjenja, primerjanja in računanja veličin** (dolžina, masa, prostornina, čas) s standardnimi merskimi enotami; branja denarnih vrednosti z decimalnim zapisom; **številskih predstav** (predstaviti števila do 1000 na številski osi in z desetiškimi enotami), **štetja, urejanja in nadaljevanja zaporedja** števil v množici naravnih števil do 1000, **seštevanja in odštevanja** (ustno seštevati in odšteti v množici naravnih števil do 100 in pisno seštevati in odšteti v množici naravnih števil do 1000) ter računi dopolnjevanja s seštevanjem in odštevanjem v množici naravnih števil do 100. Učitelj je pozoren tudi na **poznavanje zmnožkov in količnikov** (poštevanka 10 x 10); poznavanje celote in delov celote (polovica, tretjina, četrtnina); predstavitev **kombinatoričnih izidov**, uporabo **računskih operacij v reševanju besedilnih nalog**, branje podatkov v preglednicah in prikazih, **obnavljanje problemske situacije s svojimi besedami in iskanje ustrezne strategije reševanja**, prikazovanje razporejanje predmetov s prikazi ter uporabo matematične terminologije.

TUJI JEZIK

Učitelj se usmeri v razvoj razvijanja vseh štirih sporazumevalnih zmožnosti, ob dejstvu, da se ocenjuje le prve tri: **poslušanje** (razvijanje zvočne občutljivosti in slušnega razločevanja v tujem jeziku, fonološko in glasovno ozaveščanje) in **slušno razumevanje** (razumevanje pogosto rabljenega besedišča, razrednega jezika, navodil, osnovne socialne interakcije, trditev in ugotovitev ter kratkih, izvernih in prilagojenih besedil), **govorno sporočanje in sporazumevanje** (preizkušanje in razvijanje zmožnosti izgovorjave, intonacije in ritma tujega jezika, manipuliranje z zlogi in glasovi, tvorjenje rim, poimenovanje sveta okrog sebe, kratko opisovanje lastnosti in razmerij, dajanje kratkih in preprostih navodil v razrednih dejavnostih, ustrezno besedno odzivanje na vprašanja, pozdrave in vljudnostne fraze, izražanje preprostih trditev, reproduciranje kratkih in preprostih besedil, sodelovanje v kratkih in preprostih strukturiranih sporazumevalnih dejavnostih v znani situaciji ter uporaba tujega jezika v novih okoliščinah), **branje in bralno razumevanje** (spodbujanje motivacije za branje, razvijanje tehnike branja v tujem jeziku: povezovanje glasov s črkami, razvijanje osnovne bralne strategije za branje v tujem jeziku ob npr. slikovni podpori prebrati in razumeti znane besede in besedne zveze, preproste enostavne povedi in krajša preprosta besedila), **pisanje in pisno sporočanje** (poznavanje novih črk v tujem jeziku in ozaveščanje razlik med glasovi in zapisom v slovenščini ter tujim jezikom, prepisovanje in zapisovanje preprostih besed, besednih zvez in enostavnih povedi). **Pisanje in pisno sporočanje se v 3. razredu začne šele poučevati in se ne ocenjuje.** Učitelj tudi uzavešča o osnovnih medkulturnih podobnostih in razlikah med domačo in tujo kulturo, učence vodi so spoznanja, da je usvajanje tujega jezika dolg in kompleksen proces.

ŠPORT:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje gibalne učinkovitosti na področju **naravnih oblik gibanja (sproščeno, varno izvajanje gibalne naloge, poznavanje elementarnih iger in športnega obnašanja), gimnastične abecede**

³ Opredeljena znanja in veščine niso cilji in standardi znanja učnih načrtov, pač pa opredeljeni temeljni nameni učenja predmeta v posameznem razredu. Gre za povzetek znanj in veščin, ki jih učenec potrebuje za nemoteno nadgrajevanje znanja v naslednjih razredih. Standardi znanja so v 1. VIO opredeljeni za konec vzgojno izobraževalnega obdobja, zato je treba k pridobivanju povratnih informacij o znanju in veščinah pristopati razvojno in z namenom spremljanja napredka.

(poznati in izvajati osnove gimnastične vaje samostojno in s pomočjo, poznati in izvajati elementarna gibanja na tleh in na orodjih), **atletske abecede** (skladno teči, skakati s sonožnim in enonožnim odzivom), **iger z žogo** (podajanje žoge, lovljenje žoge, poznati izbrane moštvene igre z žogo in razumeti pravila), **plesnih iger** (ritmično se gibati na mestu in po prostoru ob glasbeni spremljavi, poznavanje rajalnih iger, gibalno ustvarjanje), **pohodništva** (hoditi vsaj tri ure z daljšimi postanki ter poznati osnovno pohodniško opremo). Pri vsem tem pa ugotavljati poznavanje **pravil in varnosti ter uporabo pojmov povezanih z gibanje**. !!! Razumeti pravila, prilagoditi na vodo v bazenu, plavati 15 metrov in poznati varnostna pravila na bazenu.

LIKOVNA UMETNOST:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje razvitosti znanj in spretnosti na štirih področjih: **reševanje likovnega problema, izvedbo likovnega motiva, izvedbo likovne tehnike in splošna znanja** na likovnih področjih risanja, slikanja, grafike, kiparstva in arhitekture. Učitelj spremlja razvitost zmožnosti **sistematičnega opazovanja likovnih elementov, vnašanje podrobnosti** v likovni izdelek z ustrezno izvedeno likovno tehniko v ustreznem likovnem motivu in ustvarjalnost - izrazno zmožnost posameznega učenca. Prav tako se ugotavlja poznavanje in uporabo temeljnih likovnih pojmov pri opisovanju likovnih del: nesklenjena, sklenjena, tekstura oblik, izpolnjena oblika, barvna ploskev in barvna linija, primarne, sekundarne in terciarne barve, postopek mešanja barv, linije v grafiki, razporejanje oblik v grafiki, ročno in strojno odtiskovanje, volumen, votel, poln, modeliranje, notranji in zunanji prostor, razporeditev in oprema prostora.

SPOZNAVANJE OKOLJA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje znanja in veščin na področju obvladovanja **spoznavnih postopkov** (opazovanje, razvrščanje, prirejanje, urejanje, ravnanje s podatki, sklepanje). Le to ugotavlja preko **tematskih sklopov** in pojmov (čas – meriti in uporabiti koledar, prepoznavanje pomena dediščine; prostor – branje, skiciranje in uporabljanje preprostih zemljevidov, opisovanje domače pokrajine, jaz – prepoznavanje pomena znanja, prepoznavanje nevarnih situacij v življenju, nasilja; skupnosti – poznavanje državnih simbolov, razlikovanje denarnih vrednosti; odnosi – opisovanje osnovnih pravil družbenega življenja, opisovanje poklicev, hobijev; snovi – primerjanje snovi glede na lastnosti, prepoznavanje in označevanje oznak za nevarne snovi, natančna izdelava tehničnega izdelka; pojavi – poznavanje čutil za vid in zvok; živa bitja – povezovanje živih bitij z življenjskim okoljem, razumevanje soodvisnosti živih bitij; človek – razumevanje zdravja in zaščite pred boleznimi, počitka, gibanja, higiene in prehrane; promet – opisovanje vloge prometnih sredstev, prepoznavanje dejavnikov varnosti v prometu; okolijska vzgoja – opisovanje pomena varovanja okolja.

GLASBENA UMETNOST:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje predznanja na področju **izvajanja** (petje pesmi v skupini in samostojno, posnemanje ritmičnega vzorca, enakomerno izrekanje besedila pesmi, igranje na glasbila z ustrezno tehniko in kreativnost, upoštevanje elementov interpretacije, opisovanje zvočnosti glasbil), **poslušanja** (zbrano poslušanje in prepoznavanje in poimenovanje tonov/zvokov ter povezovanje glasbe z gibanjem) in **ustvarjanju in dopolnjevanju glasbenih vsebin** (ustvariti in izvesti glasbeno pravljičico) ter izražanju glasbe skozi gibanje, likovno in besedno izražanje. Ob dejavnostih ugotavlja tudi poznavanje glasbenih pojmov.

4. RAZRED

⁴Temeljni nameni poučevanja in učenja v posameznem razredu/predmetu in usmeritve za **pridobivanje informacij o doseženem znanju in veščinah**

SLOVENŠČINA:

Na področju sporazumevalne zmožnosti učitelj spremlja in razvija znanje in veščine poslušanja, branja, pisanja, govorjenja ter metakognicije. Tako učence usmeri, da znajo **poslušati** pogovor, besedila iz medijev, določiti temo osebnega, telefonskega pogovora ter besedila in vrednotiti vljudnost govorcev, sodelovati v navadnem in elektronskem dopisovanju (prošnja, zahvala, opravičilo, obvestilo); **tvoriti** dialoško besedilo z ustreznim zapisom premege govora in vrednotiti dialoško besedilo in upoštevati pravorečnost, knjižno izreko. Na področju **branja** učenci znajo brati kompleksna avtentična besedila, opise, obnove, ocene besedila, oglase, definicije, sezname, obrazce in po branju **pisno tvoriti** pravorečno in knjižno besedilo (opis, obnovo, definicijo, oceno besedila, navodilo, pripoved). Učenci znajo **govorno nastopati** in vrednotiti govorni nastop. Ob vsem tem se usmeri v **jezikovno in slogovno zmožnost**, kjer učenci znajo razložiti besede oz. besedne zveze in jih uporabiti v svojem besedilu, tvoriti nasprotno besede, besede iz iste besedne družine, pridevniške izpeljanke, samostalniške izpeljanke, prepoznati in razložiti besede v prenesenem pomenov svojih in drugih besedilih prepoznati napake in jih odpraviti, pisati besedila s pravilnim zapisom besed s kritičnimi glasovi, predlogov, nikalnic, števnikov, veliko začetnico, ločili, oklepajev, krajšav ter pravilnim deljenjem besed in uporabiti pravopisne priročnike. Pri **branju in poslušanju književnih besedil** znajo učenci ubesediti svojo predstavo književne osebe in prepoznati njene lastnosti ter prepoznati motive za ravnanje osebe; ločiti glavne in stranske književne osebe in oblikovati stališče do njegovega ravnanja, najti osnovne informacije o prostoru in času dogajanja in ubesediti svojo predstavo o tem prostoru; slediti dogajanju v več dogajalnih prostorih in časih hkrati, obnoviti dogodke in tvoriti premico dogajanja. V **pesmih** znajo zaznati ritem pesmi, ponavljanje glasov, rimo, likovno podobo pesmi; prepoznati okrasni pridevek, stalno besedno zvezo, poosebitev, med **proznimi besedili** znajo brati pravljice in o njih pisati; spoznajo klasično avtorsko pravljico, prepoznajo značilnost ljudske pravljice in znajo brati fantastično pripoved in realistično pripoved ter ju primerjati. Učenci prepoznavajo zgradbo **dramskega besedila** in slediti dogajanju v dramskem besedilu, znajo primerjati predstavo s književnim besedilom, govorno in pisno vrednotiti **predstavo/film/radijsko igro** in prepoznati njihove prvine. Vsa književna besedil učenci **poustvarjajo** tako, da znajo pisati zgodbe Kaj bi bilo, manjkajoče dele zgodbe, nove zgodbe s podobnim dogajanjem, zgodbe s perspektive oseb, ki jim niso blizu, zgodbe s spremenjenim pripovedovalcem, pravljice, dramski prizor; pretvoriti besedilo v strip; ustvariti rime, verze, nenavadne besedne zveze, sopomenske nize, pomanjševalnice, dramtizirati krajše prozno besedilo in ustvariti radijsko igro.

MATEMATIKA

Učitelj se usmeri v ugotavljanje obvladovanja načrtovanja **geometrijskih elementov** (daljica, premica, poltrak, presečišče dveh premic, skladne daljice, krožnica, krog) in spretne rabe **geometrijskega orodja** (ravnalo, šestilo), označevanja ravnih črt, središča krožnice oz. kroga in polmera z matematičnimi simboli, prepoznavanja in poimenovanja vzporednic in sečnic (pravokotnic); primerjanja lastnosti **kočke in kvadra** ter lastnosti **pravokotnika in kvadrata; merjenja** (dolžina, masa, prostornina, čas) s primernimi merilnimi instrumenti, poznavanja odnosov med standardnimi merskimi enotami, **pretvarjanje veličin** med sosednjimi enotami, računanje z njimi, zapisovanja denarnih vrednosti (cene) z decimalnim zapisom ter jih seštevati in odštevati; koncepta (desetiškega sistema) v množici **naravnih števil do 10 000**, zaporedja in zaokroževanja naravnih števil na desetice, stotice, tisočice; **pisnega seštevanja, odštevanja** naravna števila do 10 000, **deljenja z ostankom** v okviru poštevanke, ustnega in pisnega **množenja in deljenja z 10, s 100 ter z enomestnim številom** (do 10 000), pisnega množenja in deljenja z desetičnimi števili (večkratniki števila 10, delijo brez ostanka), računanja s **številom 0 in 1**, računanje vrednosti **številskega izraza**; deljenja celote na enake dele in **dele celote zapisati z**

⁴ Opredeljena znanja in veščine niso cilji in standardi znanja učnih načrtov, pač pa opredeljeni temeljni nameni učenja predmeta v posameznem razredu. Gre za povzetek znanj in veščin, ki jih učenec potrebuje za nemoteno nadgrajevanja znanja v naslednjih razredih. Standardi znanja so v 1. VIO opredeljeni za konec vzgojno izobraževalnega obdobja, zato je treba k pridobivanju povratnih informacij o znanju in veščinah pristopati razvojni in z namenom spremljanja napredka.

ulomkom, računanje vrednosti **celote in enega dela celote**; razumevanja pomen **oznake x v enačbah in neenačbah** ter jih reševati s premislekom in poskušanjem; razporejanje elementov v **množice in njihova predstavitev** z različnimi prikazi; štetja in beleženja zbranih podatkov, **prikazovanje podatkov** (preglednica, figurni prikaz, prikaz s stolpci in vrsticami, tortni prikaz), branje in interpretacija podatkov, **izpeljave preproste preiskave**; uporabe ustreznih računskih operacij za reševanje **besedilnih nalog**, razvijanje lastnih (ustreznih) **strategij reševanja problemov**, reševanje besedilnih nalog s **sklepanjem iz enote na množino in obratno** ter kombinatoričnih problemov; **oblikovanja vzorcev**, prepoznavanja pravil v vzorcu in nadaljevanje.

TUJI JEZIK:

Učitelj se usmeri v razvijanje in ocenjevanje vseh štirih sporazumevalnih zmožnosti: **poslušanje in slušno razumevanje** (nadaljevanje z razvijanjem strategij poslušanja in slušnega razumevanja, razvijanje slušnega razločevanja in razčlenjevanja v počasnem govoru brez motečih posebnosti, razumevanje pogosto rabljenih, preprostih govornih navodil, razbiranje jasno izraženih podatkov iz preprostega besedila z učencem znano tematiko, prepoznavanje glavne misli (ali glavnih misli, poudarkov) poslušanih besedil - besedila so preprosta, nezapletena, govor je ustrezno hiter, brez motenj, šumov, narečja, ob besedilu je praviloma nebesedna podpora (mimika, gibi, slike ipd.)). **Govorno sporočanje in sporazumevanje** (nadaljevanje z razvijanjem strategij govornega sporočanja in sporazumevanja v šolskih in drugih znanih okoliščinah na konkretne, učencem znane teme, sodelovanje v dialogih v znanih okoliščinah (spraševanje in odgovarjanje), vodeno sporočanje v šolskih okoliščinah - razvijanje ustrezne izgovorjave in intonacije). **Branje in bralno razumevanje** (nadaljevanje z razvijanjem tehnike branja in preprostih bralnih strategij, spoznavanje razmerja med glasovi in črkami v znanem, ustrezno utrjenem besedišču, prepoznavanje glavne misli (glavnih misli) besedila in neposredno izraženih ključnih podatkov (podrobnosti), branje preprostih pisnih navodil, opremljenih s slikami in drugimi nebesednimi podporami, razumevanje preprostih (o)znak, simbolov in napisov iz okolja - besedila so preprosta, kratka, podprta s slikami ipd.). **Pisanje in pisno sporočanje** (ustrezno zapisovanje črk abecede ciljnega tujega jezika in nadaljevanje s spoznavanjem razmerij med glasovi in črkami v ciljnem TJ, zapisovanje in prepisovanje dobro znanega besedišča, tvorjenje preprostih enostavnih povedi po vzorcu, dopolnjevanje, dokončevanje kratkih, preprostih pisnih besedil, spoznavanje in uporaba temeljnih pravil zapisovanja zelo znanih besed, začetnic in končnih ločil). Učitelj tudi uzavešča o osnovnih medkulturnih podobnostih in razlikah med domačo in tujo kulturo, učence vodi so spoznanja, da je usvajanje tujega jezika dolg in kompleksen proces.

ŠPORT:

Učitelj se usmeri v **ugotavljanje gibalne učinkovitosti učencev, v učenčevo razumevanje pomena gibanja in športa** ter v **poznavanje in rabo osnovnih pojmov**. Ugotavlja gibalno učinkovitost učencev na področju **naravnih oblik gibanja, iger in splošne kondicijske pripravljenosti** (poznavanje osnovnih gibalnih dejavnosti, ki spodbujajo zdrav življenjski slog), **atletike** (zmožnost 5-minutnega teka v počasnem tempu, skoki in meti z mesta in z zaletom), **gimnastike z ritmično izraznostjo** (skladnost preprostih gimnastičnih vaj po navodilih učitelja, vaje ravnotežja na klopi), akrobatika (nadzorovano gibanje v različnih smereh v olajšanih okoliščinah, poznavanje pomena ogrevanja in nekaterih raztezni in krepilnih vaj), izvedo otroškega in ljudskega plesa, ustreznost izvajanja osnovnih tehničnih in taktičnih elementov **malih športnih iger** ter poznavanja osnovnih pravil: mala košarka (vodenje žoge, lovljenje žoge z obema rokama), mala odbojka (zgornji odboj, servis), mali nogomet (poigravanje, podajanje), mali rokomet (lovljenje, komolčna podaja), spoštovanje pravil varnosti in športnega obnašanja, **pohodništvo** (sposobnost 3 urne varne hoje s postanki na višjo razgledno vzpetino, orientacijski pohod po označeni poti, varovanja sebe, drugih in narave). **Plavanje in vodne dejavnosti** (plavalno opismenjevanje in spopolnjevanje v šoli v naravi). Učitelj spremlja poznavanje osnovnih postopkov merjenja ter z učiteljevo pomočjo grafično ponazarjanje dosežkov učenca in njegovo samovrednotenje.

LIKOVNA UMETNOST:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje razvitosti znanj in spretnosti na štirih področjih: **reševanje likovnega problema, izvedbo likovnega motiva, izvedbo likovne tehnike in splošna znanja** na likovnih področjih risanja, slikanja, grafike, kiparstva in arhitekture. Učitelj spremlja razvitost zmožnosti **sistematičnega opazovanja likovnih elementov, vnašanje podrobnosti** v likovni izdelek z ustrezno izvedeno likovno tehniko v ustreznem likovnem motivu in ustvarjalnost - izrazno zmožnost posameznega učenca. Prav tako se ugotavlja poznavanje in uporabo

temeljnih likovnih pojmov pri opisovanju likovnih del: poznati in uporabiti likovne pojme redko – gosto nizanje linij (svetla – temna (rastiranje)), razporejanje šrafiranih ploskev, barvno nasprotje, kontrast, svetlost barve, svetlostni odtene, grafični list, označitev grafičnega odtisa, grafična podlaga, prostor, prostostoječi kip, sestavni deli kipa, montažni kip; relief (nizek, visoki), kalup, vlivanje, prostor (naravni, umetni), sestavni deli prostora in oblike, scenski prostor in scena.

GLASBENA UMETNOST:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje predznanja na področju **izvajanja (petja, ritmične izreke in igranja)** in sicer kako učenci znajo zapeti enoglasne in dvoglasne ljudske, umetne, domače ter tuje pesmi in pri tem nadzorovati glas, stopnjevati in izboljševati tehniko pevskega dihanja, poznavati besedilo pesmi ter interpretirati (dinamika), slediti in se orientirati v notnem zapisu ter zapeti z uporabo solmizacije, izvajati preproste in zahtevnejše ritme z ritmično izreko besedil ter besedila prevajati v ritmične zloge. Pri igranju učenci znajo z inštrumenti spremljati petje in ritmično izreko besedil in pri tem upoštevati elemente interpretacije (dinamika, tempo). Na področju **ustvarjalnosti (poustvarjanje in ustvarjanje novih vsebin)** učitelj spremlja, kako znajo učenci estetsko in osebno - doživljajsko poustvariti (zapeti, zaigrati) pesem, ritmični, ritmično-melodični vzorec, del skladbe, izraziti glasbene vsebine z gibanjem in plesom, s plesom, gibanjem in glasbo predstaviti vsebine iz vsakdanjega življenja in pri tem upoštevati osnovne glasbene elemente, izrazno zaplesati izbrano rajalno igro ali ples, dopolniti ali ustvariti spremljavo, ritmični, ritmično-melodični vzorec (npr. vprašanje - odgovor) in z drugimi umetniškimi zvrstmi izraziti glasbo (npr. gibno – plesno, likovno, besedno). Na področju **poslušanja** ugotavlja učitelj, kako učenci zbrano poslušati in izbrati glasbo za različne priložnosti, zaznati izvajska sredstva (pevske glasovi, inštrumenti, zasedbe) ter izrazne prvine (ritem, melodijo, obliko, tempo, dinamiko, zvočno barvo), povezati poslušano z gibanjem in igranjem, prepoznati zvočnost instrumentalnih zasedb in skupin, zvrsti in žanrov. Ob vseh glasbenih dejavnostih učenci izkazujejo poznavanje in uporabo **glasbenih pojmov in vrednotijo** svoje delo in delo sošolcev.

DRUŽBA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje znanja in veščin na področju obvladovanja **spoznavnih postopkov** ter dejavnosti, in sicer načrtovanja, izvajanja preproste raziskave, uporabe raznolikih virov, zbiranja, urejanja in predstavljanja zbranih podatkov, sklepov in virov, razlaganja, utemeljevanja in kritičnega presojanja zbranih ugotovitev. Le to spremlja preko **tematskih sklopov in temeljnih pojmov** (*Ljudje v družbi* - predstaviti svoje osebne značilnosti, uporaba in vrednotenje različnih strategij učenja in lastnega ravnanja v socialnih situacijah, ravnanje v različnih vlogah ter utemeljevanje pomena strpnosti in odgovornosti, razumevanje pomena povezovanja v družini in sklepanje o vplivih sprememb na družinsko življenje, osmišljanje temeljnih otrokovih pravic, dolžnosti in odgovornosti ob podpori različnih služb (do sebe in drugih) na primerih; *Ljudje v prostoru* - določanje glavnih smeri neba, orientacija v načrtih, skicah, zemljevidih domačega kraja/domače pokrajine, branje podatkov in skiciranje preprostih zemljevidov, opisovanje naravnih, kulturnih in družbenih značilnosti ter vplivov na razvoj in življenje ljudi domače pokrajine, vrednotenje ohranjanja kulturne dediščine, urejenosti domačega kraja/domače pokrajine na primerih; *Ljudje v času* - opisovanje in primerjanje življenja ljudi v preteklosti z današnjim, predstaviti spremembe v domačem kraju/domači pokrajini in vzroke zanje skozi življenje ljudi, opisovanje ter utemeljevanje pomena naravne in kulturne dediščine domače pokrajine, izdelava in kronološko prikazovanje dogodkov iz preteklosti na preprostem časovnem traku).

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje znanja in veščin ter spoznavnih, naravoslovnih in tehničnih postopkov (opazovanje, merjenje, razvrščanje, uvrščanje, urejanje, prikazovanje podatkov, eksperimentiranje, raziskovanje, načrtovanje, skiciranje, izdelovanje in preizkušanje izdelkov, obdelovanje materialov). Le-te ugotavlja preko **tematskih sklopov (snovi – razvrščanje snovi glede na lastnosti, opisati ločevanje in mešanje snovi, razložiti simbole za nevarne snovi, dokazati magnetne lastnosti snovi, utemeljiti ločeno zbiranje odpadkov, izdelati modele s skico, izdelati uporabne predmeta iz različnih materialov in jih vrednotiti; **sile in gibanja** – ugotoviti različne načine gibanja, pojasniti varnost v prometu (npr. na kolesu), utemeljiti upoštevanje pravil v prometu; razložiti povezanost nastanka dneva in noči z gibanjem Zemlje okoli lastne osi, razložiti vidljivost teles, prikazati širjenje svetlobnih žarkov, razložiti soodvisnost svetila in velikost sence, razložiti razlike**

med prisojno in osojno lego; **pojavi** – razložiti lastnosti vode za pitje in pojasniti nevarnost onesnaženosti vode, raziskati oskrbo z vodo, raziskati varno in varčno ravnanje z elektriko; obdelovati papir, les, umetne snovi, tanko pločevino; **človeško telo** – poznati osnovno zgradbo in razumeti delovanje človeškega telesa, pojasniti, da so živa bitja sestavljena iz celic, poznati osnovno delovanje okostja, gibal, prebavil, srca, kri in žil, izločal dihal, čutil in živčevja, razložiti pomen osebne higijene, izkazovati odgovornost za lastno zdravje; **živa bitja** – razvrstiti živa bitja v skupine, poznati drevesne in grmovne vrste v ožjem okolju, povezovanje živih bitij z življenjskim okoljem, njihovo odzivnost na okolje in soodvisnost živih bitij v okolju).

5. RAZRED:

⁵Temeljni nameni poučevanja in učenja v posameznem razredu/predmetu in usmeritve za **pridobivanje informacij o doseženem znanju in veščinah**

SLOVENŠČINA:

Na področju sporazumevalne zmožnosti učitelj spremlja in razvija znanje in veščine poslušanja, branja, pisanja, govorjenja ter metakognicije. Tako učence usmeri, da na **področju sporazumevalne zmožnosti** znajo poslušati pogovor, besedila iz medijev, določiti temo osebnega, telefonskega pogovora ter besedila in jih vrednotiti vpljudnost govorcev, sodelovati v navadnem in elektronskem dopisovanju (prošnja, zahvala, opravičilo, obvestilo, tvoriti dialoško besedilo z ustreznim zapisom premege govora in vrednotiti dialoško besedilo in upoštevati pravorečnost, književnost), brati kompleksna avtentična besedila, opise, obnove, ocene besedila, oglase, definicije, sezname, obrazce; tvoriti pravorečno in knjižno besedilo (opis, obnovo, definicijo, oceno besedila, navodilo, pripoved, govorno nastopati in vrednotiti govorni nastop. Na področju **jezikovno slogovne zmožnosti** usmeri in spremlja učence pri tem, da znajo razložiti besede oz. besedne zveze in jih uporabiti v svojem besedilu, tvoriti nasprotno besede, besede iz iste besedne družine, pridevniške izpeljanke, samostalniške izpeljanke, prepoznati in razložiti besede v prenesenem pomenu, v svojih in drugih besedilih prepoznati napake in jih odpraviti, pisati besedila s pravilnim zapisom besed s kritičnimi glasovi, predlogov, nikalnic, števnikov, veliko začetnico, ločili, oklepajev, krajšav ter pravilnim deljenjem besed, pravilno uporabiti pravopisne priročnike. Pri **branju in poslušanju književnih besedil** znajo učenci ubesediti svojo predstavo književne osebe in prepoznati njene lastnosti ter prepoznati motive za ravnanje osebe; ločiti glavne in stranske književne osebe in oblikovati stališče do njegovega ravnanja, najti osnovne informacije o prostoru in času dogajanja in ubesediti svojo predstavo o tem prostoru; slediti dogajanju v več dogajalnih prostorih in časih hkrati obnoviti dogodke in tvoriti premico dogajanja. **V pesmih** učenec zna zaznati ritem pesmi, ponavljanje glasov, rimo, likovno podobo pesmi; prepoznati okrasni pridevek, stalno besedno zvezo, poosebitev. **Pri prozih besedilih** zna učenec brati pravljice in o njih pisati; pozna klasično avtorsko pravljico; zna prepoznati značilnost ljudske pravljice in brati fantastično pripoved in realistično pripoved ter ju primerjati. **Pri dramskih besedilih** učenec zna prepoznati zgradbo dramskega besedila in slediti dogajanju v dramskem besedilu ter zna na področju **gledališča, filma ter radijske igre** primerjati predstavo s književnim besedilom, govorno in pisno vrednotiti predstavo/film/radijsko igro ter prepoznati prvine gledališča, vrednotiti radijsko igro in film. **Na poustvarjalnem področju** zna učenec pisati kaj bi bilo zgodbe, manjkajoče dele zgodbe, nove zgodbe s podobnim dogajanjem, zgodbe s perspektive oseb, ki jim niso blizu, zgodbe s spremenjenim pripovedovalcem, pravljice, dramski prizor; pretvoriti besedilo v strip; ustvariti rime, verze, nenavadne besedne zveze, sopomenske nize, pomanjševalnice, dramtizirati krajše prozno besedilo in ustvariti radijsko igro.

MATEMATIKA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje obvladovanja **načrtovanja geometrijskih elementov** (točka, daljica, premica, poltrak, vzporednice, pravokotnice, kroga, krožnica, grafičnem seštevanju in odštevanju daljic) ter zapisa odnosov s simboliko (»leži na«, »ne leži na«, vzporednost, pravokotnost); uspešne uporabe geometrijskega orodja; prepoznavanja polmera in premera krožnice/kroga, sekante, mimobežnice, tetive, tangente ter kotov, ki nastanejo pri sekanju premic; poznavanja **mreže kocke ter kvadra**, načrtovanja **pravokotnika in kvadrata** z upoštevanjem medsebojne lege in skladnosti daljic ter njihovo označevanje; poznavanje **pojma obsega in ploščine lika**, njihovo merjenje in računanje; risanja simetričnih oblik in določitev simetral; **merjenja** (dolžina, masa, prostornina, čas) s primernimi merilnimi instrumenti in zapis meritev z različnimi standardnimi enotami, **pretvarjanja** med sosednjima enotama in računanje z veličinami, seštevanja in odštevanja količin v decimalnem zapisu (denar) ob primerih iz vsakdanjega življenja; koncepta (desetiškega sistema) naravnih **števil do milijona**, zaokroževanja števil na desetice, stotice, tisočice, desetisočice, stotisočice, zapisa zaporedij naravnih števil;

⁵ Opredeljena znanja in veščine niso cilji in standardi znanja učnih načrtov, pač pa opredeljeni temeljni nameni učenja predmeta v posameznem razredu. Gre za povzetek znanj in veščin, ki jih učenec potrebuje za nemoteno nadgrajevanja znanja v naslednjih razredih. Standardi znanja so v 1. VIO opredeljeni za konec vzgojno izobraževalnega obdobja, zato je treba k pridobivanju povratnih informacij o znanju in veščinah pristopati razvojno in z namenom spremljanja napredka.

pisnega seštevanja, odštevanja, množenja in deljenja naravnih števila do milijona; **zapisa potenc, računanje** vrednosti potenc ter členitev števil na večkratnike potenc števila 10; računanja **vrednosti številskega izraza** in številskega izraza s črkovno oznako; **ponazarjanja celote ali delov celote, računanja** več delov celote in celote, če je dana vrednost več delov; **reševanja enačb in neenačb** s premislekom in diagramom; razporejanje elementov v **množice** in predstavitev osnovne množice, podmnožice, unije, preseka in prazne množice; štetja in beleženja **zbranih podatkov, razporejanja podatkov** v razrede, ureditev in prikaz podatkov, branje podatkov in **deležev na tortnem prikazu**, interpretiranje podatkov, izvedbe preproste **preiskave**; razčlenitve problemske situacije, postavljanje raziskovalnih vprašanj, iskanja manjkajočih podatkov, **reševanja problemov** z uporabo različnih strategij; reševanja problemske naloge, ki vključuje pretvarjanje merskih enot, sklepanje iz enote na množino (in obratno) ter iz množine na množino; uporabe **strategije računanja z deli celote** pri reševanju besedilnih nalog, reševanja kombinatoričnih problemov, oblikovanja vzorcev.

TUJI JEZIK:

Učitelj se usmeri v razvijanje in ocenjevanje vseh štirih sporazumevalnih zmožnosti: **poslušanje in slušno razumevanje** (nadaljevanje s predhodnim razvijanjem strategij poslušanja in slušnega razumevanja, razvijanje slušnega razčlenjevanja v počasnem (skoraj) normalno hitrem govoru brez motečih posebnosti, razumevanje pogosto rabljenih govornih navodil (npr. v povedih), razbiranje jasno izraženih podatkov iz preprostega enogovornega ali dvogovornega besedila z učencem znano tematiko, prepoznavanje glavne misli (ali več misli, poudarkov) poslušanega besedila - besedila so preprosta, nezapletena, govor je ustrezno hiter, brez motenj, šumov ali narečja). **Govorno sporočanje in sporazumevanje** (nadaljevanje z razvijanjem strategij govornega sporočanja in sporazumevanja v šolskih in drugih znanih okoliščinah na konkretne, učencem znane teme, sporazumevanje (sodelovanje v dialogih) v ciljnem tujem jeziku, preprosto sporočanje, npr. opisovanje po opazovanju in kratko govorno odzivanje na nezahtevno slišano oziroma prebrano besedilo, prilagajanje svojega govora okoliščinam in naslovniku, uprizarjanje kratkih odlomkov iz ustreznih (književnih) predlog, govorjenje ali petje preprostih kratkih in starosti primernih besedil v TJ, razvijanje ustrezne izgovorjave in intonacije ter jezikovne ustreznosti in pravilnosti). **Branje in bralno razumevanje** (nadaljevanje z razvijanjem tehnike branja in preprostih bralnih strategij, branje preprostih in prilagojenih izvirnih kratkih besedil ter določanje glavne misli (ali več misli oz. bistva), prepoznavanje neposredno in (izjemoma) posredno izraženih ključnih podatkov v besedilu v pripovednem, dramskem besedilu ali pesmi, ozaveščanje o osnovnih značilnostih pisnih besedil). **Pisanje in pisno sporočanje** (nadaljevanje s spoznavanjem razmerij med glasovi in črkami v ciljnem tujem jeziku, spoznavanje in uporaba temeljnega pravila zapisovanja znanih besed, začetnic in končnih ločil, zapisovanje dobro znanega besedišča, tvorjenje svoje preproste enostavčne povedi po vzorcu, ustvarjalna predelava preprostega besedila z znano temo, njegovo dopolnjevanje ali dokončevanje, spoznavanje in uporaba osnovnih obravnavanih jezikovnih pravil in približevanje jezikovni normi). Učitelj tudi ozavešča o osnovnih medkulturnih podobnostih in razlikah med domačo in tujo kulturo, učence vodi so spoznanja, da je usvajanje tujega jezika dolg in kompleksen proces.

ŠPORT:

Učitelj se usmeri v **ugotavljanje gibalne učinkovitosti učencev, v učenčevo razumevanje pomena gibanja in športa** ter v **poznavanje in rabo pojmov**. Ugotavlja gibalno učinkovitost učencev na področju **naravnih oblik gibanja, iger in splošne kondicijske pripravljenosti** (skladnost gibanja, razvoj moči, hitrosti, ravnotežja, gibljivosti, vzdržljivosti), na področju **atletike** (sposobnost 5-10 minutnega teka v lahkotnem pogovornem tempu iz visokega ali nizkega štarta, skladnost skokov v daljino in višino z zaletom, meti brez in z zaletom), **gimnastike z ritmično izraznostjo** (skladno izvajanje gimnastičnih vaj, ustrezen izbor nekaterih raztezni in krepilnih vaj, povezanost različnih gimnastičnih prvin na klopi ali nizki gredi, nadzorovano gibanje v različnih smereh), **ritmike, akrobatike** (prevali v kombinacijah, preskoki, skoki, plezanje po žrdi, koleba v vesi in opori, preproste prvine z obročem, ljudski in družabni ples), ustreznost izvajanja **osnovnih tehničnih in taktičnih elementov malih športnih iger** v prirejenih igralnih situacijah in z rabo najpomembnejših sodniških izrazov: mala košarka (lovljenje in podajanje žoge med tekom), mala odbojka (zgornji odboj, podaja, spodnji servis), mali nogomet in mali rokomet (enostavne igralne različice), **pohodništvo** (vzdržljivost 3-4 ure hoje s krajšimi postanki na višjo razgledno vzpetino, ravnanje v skladu z načeli lastne varnosti, varnosti drugih in varovanja narave). Učitelj

spremlja poznavanje osnovnih postopkov merjenja ter grafično ponazarjanje dosežkov in samovrednotenje le teh v primerjavi z vrstniki. **Smučanje** (v šoli v naravi).

LIKOVNA UMETNOST:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje razvitosti znanj in spretnosti na štirih področjih: **reševanje likovnega problema, izvedbo likovnega motiva, izvedbo likovne tehnike in splošna znanja** na likovnih področjih risanja, slikanja, grafike, kiparstva in arhitekture. Učitelj spremlja razvitost zmožnosti **sistematičnega opazovanja likovnih elementov, vnašanje podrobnosti** v likovni izdelek z ustrezno izvedeno likovno tehniko v ustreznem likovnem motivu in ustvarjalnost - izrazno zmožnost posameznega učenca. Prav tako se ugotavlja poznavanje in uporabo temeljnih likovnih pojmov pri opisovanju likovnih del: poznati in uporabiti likovne pojme družinski portret, skupinski portret, (ne)enakomerno razporejanje oblik ali ploskev, abstrahiranje in povezavo med pisavo in risbo (strip), (a)simetrija, vrste simetrij, barvni spekter, tople in hladne barve, barvni odtenek, toplo hladni kontrast, sorodne barve, visoki tisk (kolagrafija), kartonski tisk, kiparski prostor, prostornina in površina kipa, barva kipa, ugreznjen relief, keramika, arhitekturni prostor, povezave med prostori – odprtine, simetrija in asimetrija v arhitekturi.

GLASBENA UMETNOST:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje predznanja na področju **izvajanja (petja, ritmične izreke in igranja)** in sicer kako učenci znajo zapeti enoglasne in dvoglasne ljudske, umetne, domače ter tuje pesmi in pri tem nadzorovati glas, stopnjevati in izboljševati tehniko pevskega dihanja, poznavati besedilo pesmi ter interpretirati (dinamika), slediti in se orientirati v notnem zapisu, peti ob uporabi notnega zapisa, izvajati preproste in zahtevnejše ritme z ritmično izreko besedil ter besedila prevajati v ritmične zloge. Pri igranju učenci znajo z inštrumenti spremljati petje, ritmično izreko besedil in potek poslušane skladbe, prepoznati različne načine igranja na glasbila in igrati na izbrano glasbilo ter pri tem upoštevati elemente interpretacije (dinamika, tempo). Na področju **ustvarjalnosti (poustvarjanje in ustvarjanje novih vsebin)** učitelj spremlja, kako znajo učenci estetsko in osebno - doživljajsko poustvariti (zapeti, zaigrati) pesem, ritmični, ritmično-melodični vzorec, del skladbe, izraziti glasbene vsebine z gibanjem in plesom s plesom; kako s plesom, gibanjem in glasbo predstavijo vsebine iz vsakdanjega življenja in pri tem upoštevajo osnovne glasbene elemente. Učitelj spremlja, kako unajo učenci izrazno zaplesati slovenske ljudske plese in plese drugih kultur ter narodov, dopolniti ali ustvariti spremljavo, ritmični, ritmično-melodični vzorec (npr. vprašanje - odgovor) in z drugimi umetniškimi zvrstmi izraziti glasbo (npr. gibno - plesno, likovno, besedno). Na področju **poslušanja** ugotavlja učitelj, kako učenci zbrano poslušati in izbrati glasbo za različne priložnosti, zbrano poslušati in zaznati izvajalska sredstva (pevski glasovi, inštrumenti, zasedbe) ter izrazne prvine (ritem, melodijo, obliko, tempo, dinamiko, zvočno barvo), povezati poslušano z gibanjem in igranjem, ter prepoznati zvočnost instrumentalnih zasedb in skupin, zvrsti in žanrov. Ob vseh glasbenih dejavnostih učenci izkazujejo poznavanje in uporabo **glasbenih pojmov in vrednotijo** svoje delo in delo sošolcev

DRUŽBA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje znanja in veščin na področju obvladovanja **spoznavnih postopkov** ter dejavnosti, in sicer načrtovanja, izvajanja preproste raziskave, uporabe raznolikih virov, zbiranja, urejanja in predstavljanja zbranih podatkov, sklepov in virov, razlaganja, utemeljevanja in kritičnega presojanja zbranih ugotovitev. Le to spremlja preko **tematskih sklopov in temeljnih pojmov** (*Ljudje v družbi* - uporaba in vrednotenje različnih strategij učenja ter lastnega, odgovornega ravnanja v skupnosti, argumentirano izražanje svojih misli, razumevanje oblik združevanja, pomena sodelovanja in medsebojne pomoči med ljudmi, poznavanje razlik med ljudmi, opisovanje načinov usklajevanja interesov ter reševanja sporov, razumevanje vplivov na družbeni razvoj, razumevanje pomena državnih praznikov, opisovanje simbolov in organiziranosti Slovenije/Evropske unije; *Ljudje v prostoru* - razbiranje sestavin zemljevida, orientacija s kompasom in na zemljevidih domače pokrajine/Slovenije/Evropske, opisovanje in primerjanje nekaterih naravnih, družbenih in kulturnih značilnosti naravnih enot Slovenije, razlaganje in vrednotenje vplivov in posegov človeka v okolje na primerih. *Ljudje v času* - opisovanje značilnosti zgodovinskih obdobj, obdobj in dogajanj v slovenski preteklosti, izdelava in kronološko prikazovanje slovenske preteklosti na preprostem časovnem traku, opisovanje in utemeljevanje pomena naravne in kulturne dediščine v Sloveniji, pojasnjevanje vzrokov in posledic sprememb skozi preteklost na primerih).

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA:

Učitelj se usmeri v ugotavljanje znanja in veščin ter spoznavnih, naravoslovnih in tehničnih postopkov (opazovanje, merjenje, razvrščanje, uvrščanje, urejanje, prikazovanje podatkov, eksperimentiranje, raziskovanje, načrtovanje, skiciranje, izdelovanje in preizkušanje izdelkov, obdelovanje materialov). Le-te ugotavlja preko **tematskih sklopov** (**snovi** – razumeti shranjevanje snovi, dokazati ohranjanje prostornine in mase snovi, razložiti pojem gostote snovi, prepoznati nevarne snovi (simboli) in ustrezno ravnati z njimi, razumeti spremembe agregatnega stanja vode, razložiti kroženje vode v naravi, utemeljiti pomen varovanja vode (podtalnica) zraka in prsti pred onesnaževanjem, pojasniti in pokazati različne lastnosti snovi, ugotoviti, da je zrak zmes različnih plinov; **sile in gibanja** – poznati vzroke za gibanje teles, graditi model gugalnice, ga preizkusiti in vrednotiti, raziskati delovanje gugalnice prevesnice, spoznati pomen vzvoda za dvigovanje bremen, izdelati model od skice do končnega izdelka ter opisati delovanje; **pojavi** – ugotoviti, da tekočine tečejo in razloge za to, meriti temperaturo z različnimi termometri, raziskati izolatorje in prevodnike, ločiti med temperaturo in toploto, razložiti gibanje zraka, spoznati lastnosti gorenja, razložiti dejavnike, ki vplivajo na vreme; **človek** – utemeljiti pomen zdrave prehrane, razumeti izvor in pridelavo hrane, izkazovati odgovornost za lastno zdravje, razložiti zasvojenosti (vzroke in posledice); **živa bitja** – razumeti prehranjevalne verige (proizvajalci, potrošniki, razkrojevalci) in prehranjevalne spletke, razložiti, da v rastlinah nastaja hrana).

Področna skupina za razredni pouk, ZRSŠ